

A HÉT...

... KRÓNIKÁJA

A franciák persze cáfolják, de mégsem lehet egészen véletlen, hogy az Öbölben felvonuló hadseregek közül épp' az övéket próbálja „semlegesíteni” az iraki elnök, Szaddám Huszein azzal, hogy szabadon bocsátja francia túszeit. Ugyan Párizs cáfolja, hogy külön tárgyalásokat folytat Bagdaddal, de kérem...

Ezzel is kezdhették a hét krónikáját, no meg avval, hogy az (általunk is segített) német egyesítés után H. Kohl, immár minden németek kancellárja azt állította, hogy a kelet-európai országokban negatív tendencia érvényesül. Folytathatnám tovább: Antall után a román Romant is fogadta — másodikként a kelet-európai kormányfők közül — M. Wörner NATO-főtitkár, ugyanolyan szívélyesen, mint a mi Józsefünket. Említést tennék arról, hogy Szlovákiában a magyarellenese tüntetések a szlovákok számára a héten olyan megszokott események voltak, mint egy reggeli bevásárlás. A kedves szomszédok parlamentje végül is „salamoni” döntést hozott: ahol 20 százalékot meghaladja a nemzetiségiek (többnyire: magyarok) száma, örvendhetnek: az utcán és az előjáróságon is megszólalhatnak magyarul, anélkül, hogy től rendőrök az otthonos őrszobára kísérnék őket.

Beszélhetnénk arról is — „ez aztán a veszélytelen beszély” —, hogy Tiranában, nem tévedés, az albán fővárosban Balkán-értekezletet tartottak a térség (Törökország, Albánia, Románia, Jugoszlávia, Bulgária és Görögország) külügyminiszterei a megértés, a kölcsönös bizalom és (elv)társi együttműködés reményében, s a balkanizmusnak szellemében. Nesze neked, Pentagonale. Talán még azt is felvethetném, hogy Pakisztánban szabad, demokratikus választásokat tartottak, ahol Benazir Bhutto volt miniszterelnök-asszony (ázsiaiak közt egy pakisztáni) súlyos vereséget szenvedett, de nemcsak ő, hanem — ekként, hosszú távon — népe is. Nem volna ildomos megfigyelkezni a moldavánok (szovjetunióbéli románok) ellen hősiesen szabadságáért küzdő kicsiny népről, a gagauzról sem, ám mindezek eltörpülnek az alábbiak mellett. Sajnos.

...SZENZÁCIÓJA

„Holnap ötvenhat”... — mondhattuk csütörtökön, hiszen a normál benzin ára éppen ennyi forintokat kóstál immár: a super és az extra még többet, bár egyik sem éri el a „hatvanhármát”, ez vala ugyanis a konszolidáció (végső?) éve. A hírt megelőzően az óvatosság és a jól értesültek, a hír hallatán pedig majd' mindenki személy- és tehergépkocsijával, pót- és kézikocsijával, mézga-gépezetével, Zsukjával, kétkerekű kordéjával és egyebével a BP-, Áfor és Shell-kutak irányába zarándokolt, hogy tankját, Tra-bantját, marmonkannáját — azt a harmincat —, valamint a nagymama leveses tányérját és a kisgyerek éjjeli edényét kilencvenkettessel töltse meg.

Ősszépi türelmes — így foglalhatnók össze a csütörtök esti, benzinkutak környéki tüntetéseket. Mert tankolt ott mindenki: a dák, a Daciás, a Mercédeses szép, szőke Mercédesz (autója nyolc, ő tizenkilenc esztendő), a bolgár polgár, az örök török, és persze hazánk fiai, kifogyhatatlanul. Tankoltunk kifulladásig.

A szovjet tankok szerencsére nem. S lón tüntetés, elsőként a Hősök terén, majd az ország háza előtt. S lón út- és hídelzáras — Buda és Pest csak a föld alatt és föld fölött állt összeköttetésben egymással —, s lón országos...

Itt megakadtam. Nem tudom befejezni a mondatot, mert nincs alkalmas alany. Országos... sztrájk? Nem, ez nem sztrájk, hisz akkor a munkát tagadják meg. Tüntetés, demonstráció? Nem, mert nincsenek transzparensek, nem kiabálnak jelszavakat, csak beszélgetnek, teáznak (rummal!), néha káromkodnak. Nagyot harapnak szendvicsekből, amit az asszony hozott; csillog a gyerek szeme, lám csak, az apa itt van, eltorlaszolta az IFÁ-val az utat, mert drága lett a benzin. Nagyon drága, bár eddig sem volt olcsó.

És lón este, és lón reggel, a második nap. És az utakon megbénult a forgalom, a városok „bezárkóztak” (nem önszántukból), bár a vonatok még járnak. Felvásárlási láz mindenütt, kenyérhez, tejhez nehéz jutni.

Minek nevezzem hát ezt a benzináremelést, s a nyomában kialakult szörnyű helyzetet? Nem tudom másként — bár remélem, nincs egyéb párhuzam —: októberi sajnálatos események.

...KOMMENTÁRIA

Magyarország miniszterelnökét kórházba szállítják. Régóta időszerű volt kivizsgálása — hangzik a közlemény —, ám eddigi fesztített tempójú munkája (London, Hága, Budapest, Washington, Los Angeles) nem tette a korábbi „befekvést” lehetővé. A miniszterelnökön kisebb műtétet hajtanak végre, s attól függően, hogy kormánypárti vagy ellenzéki televíziós személyiség kommentálja az eseményt, teszi 7–9, avagy 11–14 napra végleges gyógyulását. Ezzel egyidejűleg a kormány — Horváth Balázs belügyminiszter elnöklétével — korábbi (még aznap!) ígéretei ellenére drasztikusan felemeli a benzin árát. A következő események ismertek.

Mármost nehéz elképzelni, hogy a két esemény között ne volna összefüggés. Naivitás volna azt hinni, hogy a kormány úgy ahogy van, teljesen ostopba. Nyilvánvaló, látták előre: komoly tiltakozáshullám árasztja el az országot. Arra azonban nem számítottak, hogy ez ilyen formát ölt. Hiszen harminc-negyven tüntetést (mondjuk, a nagyobb városok főterein) simán kibírnak, no de, ha megbénul az ország... Talán azért kellett éppen most bejelenteni a 62 forintos extraarat, hogy ha esetleg „gáz van”, a belügyminiszter egymaga vigye el a balhét, s Antall a helyén —, illetve egyelőre még a kórházban — maradjon?

Az első körben legérintettebbek — a taxisok, a magánfuvarozók, hiszen nekik az egzisztenciájukról van szó, munkanélkülivé válhatnak! — sem gondolták át akciójuk hosszú távú következményeit. Mert tegyük fel, le kényszerül mondani a kormány, s helyébe lép — olyan sok potenciális kormányunk sajnos nincsen, — tehát egy SZDSZ-es kormány. Ők talán nem kényszerülnek árakat emelni? Dehogynem. Sőt, ha hívnánk mondjuk az USA-ból néhány profi politikus-közgazdást gazdasági minisztériumaink élére, ők sem kerülhetnék meg e kérdést. Csak nem ilyen amatőr módon csinálnák.

Szögezzük le: egyelőre még sem árat emelni, sem az ellen tiltakozni nem tudunk európaiul.

Sandi István

Állóháború a kapuk előtt

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az egyik lengyel busz utasai közben egyre türelmetlenebbek.

— Hleba... hleba! — lökdösődnek ketten-hárman.

— Hleba nyet! — válaszol az egyik tiltakozó. — Láthatod, mi sem eszünk. Van pár almánk, abból adhatok.

Az érthetetlen magyarázat csak olaj a tűzre, egy diplomáciai kocsinál megnyíló kordonnál hirtelen kavardás támad. A lengyelek a kocsni elé vetik magukat — sehova tovább!

— Nem erőszakoskodunk! — kiabál be valaki — Gyerekek, indítsátok be a kamionok motorját!

Egy perc múlva senki sem látja a másikat, füstfelhőben fuldoklunk. Kisebb dulakodás után a diplomata mehet tovább. A hangulat lecsillapodik — egyelőre.

„Mi itten forradalmat csinálunk!”

Az új hídon egy egér sem jut át autóval. Itt még két török kamionos is keresztbe fordult: szolidaritásból. Leállították a paripákat, azután békésen elmentek valahová szórakozni.

— A szőregieknek igyekszünk segíteni, már itt megfogjuk a forgalmat. Van azoknak elég bajuk.

Mire átvirgódunk a hídon és rákanyarodunk a szőregi útra, már mi is sejtjük, valami nincs rendben. Rendőrautók tucatjai a kordonon innen, kamionok százai, román autók ezrei a túloldalon. A sor vége valahol Deszken állhat. A látvány messziről is döbbenetes.

— Kisebb verekedést provokáltak a török kamionosok. A segítségünkre siető rendőröknek is nekiugrottak, de most már minden csendes — mondják a szervezők.

A hangulat viszont feszült. Kisebb vita alakul ki arról, mi is lenne jobb. Átmenetileg felnyitni az úttorlaszt, vagy továbbra is kitartani.

— Segítünk. Átkísérjük Szegeden a konvojt, ne legyen balhé — ajánlják fel a rendőrök. A tüntetők viszont nem tángítanak: ha mi átengedjük őket és bennrekednek a városban, az sokkal veszélyesebb. Különben sem hátrálunk meg.

Még kora reggel megszületett ugyan a megállapodás a taxivállalatok vezetői, a polgármester és a hatóságok között, hogy négy alkalommal minden ponton fél órára felnyitják a blokádot. Hol betartották, hol meg nem:

— Ha engedünk, veszünk! Mi itten forradalmat csinálunk — dölt rám egy borostás negyvenes a közeli kocsmá előtt. Már csak egy kis szóda kellett volna a lehelet mellé, hogy be ne rúgjon az ember.

— Az a baj, hogy közel a kocsmá. Néhány hőzöngő is kijött ide, csak lejáratják a taxisokat, a fuvarozókat és az egész ügyet. A döntő többség elhárítja magát az ilyen ügytől. Mi tisztességes, békés tiltakozást akarunk — állított meg egy józan úr.

Késő délutánra mintha mindkét oldalon megfáradtak volna az emberek. Megadással tűrte mindenki az áldatlan helyzetet. A torlasz innenső oldalán legtöbbször a rádiót figyelték, milyen hírek érkeznek a fővárosból. A megállapodás értelmében fél 6-kor egy időre mindenütt az út szélére húzódtak a keresztbe állt autók: mehetett mindenki, amerre látott. Estére enyhült valamit a szorítás a város körül, de mindenki érezte, ezzel még semmi sem dőlt el.

Az éjszaka nehéz, hűvös és hosszú...

Rafai Gábor

Egy olvasónk, K. K. hozzászólása

Sztrájkolni szabad, tüntetni szabad, de egy ország vérkeringését megbénítani, az egyének mozgásszabadságát megbénítani, tilos. A közút mindenkié. Miért tettünk KRESZ-vizsgát, ha a szabályokat lábbal lehet tiporni??? Ezután már bárki elállhatja az utat, ha panasza van? Ha többen, társtettségben követik el a törvényteleniséget, az ezáltal törvényessé válik? A jogászok, akik ezt igazán értik, nem tiltakoznak. A rendőrség szemet huny az erőszak felett. Ez lenne a demokrácia? Ennél még a munkásörterror is jobb volt!!! Hol van az a szerződés, amelyben én ügyvédemnek fogadtam föl a taxisokat. Ahhoz, hogy valakiből nemzeti hős legyen, a törvénytetés az egyetlen út? Egy jogállamban nem szabadna a törvényteleniségnek engedni! Miért szavaztunk egy évben hatszor, miért bolondítottak minket az urnák elé törvényességet színlelve, ha végül a zsaroló erőszak oldja meg az országos problémákat? Ilyen körülmények között szükség van-e az országgyűlésre, törvényekre, alkotmányra?

Úgy tűnik, ezután bárki jogosan elállhatja a taxisok útját, amikor kenyérkereső tevékenységüket folytatnák.

Az egészségügy működőképes

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem választásába — dr. Szilágyi János rektor és Szócs Lajos gazdasági igazgató irányításával — tartott tegnap két alkalommal megbeszélést. Mint ezen hallottuk: a hét végére elegendő kenyér és tej érkezett a klinikákra, a betegek ételmeztartása zavartalan. Úgyszintén elegendő a vér és a gyógyszer, a legfőbb gondot az jelenti, hogy a Szeged környékén lakó nővérek, asszisztensek, konyhai alkalmazottak, nem tudak eljutni munkahelyükre, s így társaiknak kellett helyettesíteni őket, 12–14 órák műszakban.

Hétfőn vagy kedden várnak nagyobb gyógyszerészállományt, amelynek feltétlenül be kell jutnia a városba, az egyetem gyógyszerészárába. Ezt hangsúlyozandó, kéri az egyetem rektora — amennyiben még tartana a blokádot — engedjék át a gyógyszerészállító teherautót.

A városi gyermekorvosok dr. Kovács Illdikó ügyeletes orvostól kapott információ szerint szombaton reggel a tej és a

kenyér megérkezett, s hétfe-ig elegendő. A kórház valamennyi dolgozója beért a munkaidő kezdetére, így teljes stábbal végezték tegnap munkájukat. Nem fordult elő egyetlen esetben sem, hogy beteg kisgyerekeket ne tudtak volna akár mentővel, akár magánautóval a kórházba szállítani, viszont a Szeged környékén lakó szülők nem juthattak be a városba — s így a kórházba — beteg gyermeküket meglátogatni. No és a „szabadulásra” váró kicsik péntek helyett csak hétfőn mehetnek haza, hiszen közöttük igen sok a vidéki.

A mentők zavartalanul, ám a megszokottnál lassabban haladhatnak — jelentette Babarcsi Árpád szolgálatvezető tegnap, kora délután. Nem volt olyan betegszállítás, amely ne ért volna időben célba.

A Probitas Alapítvány képviselőivel találkoztunk a SZOTE válságmegbeszélésén. Mentőautókat és helikopterüket, valamint személyi segítségüket ajánlották az egyetem számára az esetleges kritikus esetekben. A Probitas egyébként besegített az Országos Mentőszolgálatnak is, átvállalva tőlük több, nem sürgős betegszállítást. Így a mentőszolgálat járművei legalább ez alól mentesültek és erejüket koncentrállhatták a kritikus, azonnali szállítást igénylő esetekre.

Ma hét bolt nyitva tart

A városi kereskedelmi osztály közleménye szerint ma, vasárnap reggel 7-től 10 óráig hat élelmiszerbolt teljes kínálattal nyitva tart a Fő fasor 100., Szentháromság utca 39., Debreceni u. 31., Vezér utca 6., Brüsszeli krt. 27. és Bánk bán utca 12.

*

A Horváth Mihály utcai Mini Market boltban éjjel-nappal friss kenyeret árulnak.

Az átlag óraberért vásárolható benzin

